

Fegyverkeznek a csehek.

— Haertl kormánytanácsos szenzációs leleplezése. —

Bécs, augusztus 6. Itteni politikai körökben sokat beszélnek a **Reichenberger Zeitung** egy cikkéről, amelyben Haertl kormánytanácsos, német nemzeti párti képviselő a csehországi német lakosság megnyugtatóására elmondja, hogy **már június elején értesítette Seidlert, az akkori osztrák miniszterelnököt, hogy a csehek hetek óta csak fegyverek vagy lőszer ellenében adták el élelmiszereket.** Egyben felhívta a kormányelnök figyelmét azokra a veszélyekre, amelyek a cseheknek ebből a magatartásából eredhetnek.

A képviselő a miniszterelnökön kívül a belügyminiszterhez és a csehországi hely-

tartóhoz beadványt intézett, amelyek a következő szavakkal végződtek:

En a felhozott tény **roppant aggályosnak tartom.** Kötelességem erre a hivatalos helyek figyelmét is felhívni. Meg kell jegyezni, hogy a csehországi kerületi kapitányságokhoz intézett utasítások, hogy a felhozott tényekkel szemben tegyenek komoly intézkedéseket, **tapasztalatom szerint, eredménytelenek maradtak.** Így tehát más módon kell a veszély ellen fellépni.

Hivatalos helyről értesítették Haertlt, hogy a beadványban felhozott körülményeket a kellő komolysággal fogják vizsgálat tárgyává tenni.

Az állam az új kórház építési költségeinek háromnegyed részével támogatja a várost.

— A főispán folytatja az akciót. —
A szegedi Orvosegylet küldöttsége.

(Saját tudósítónktól.) Mult héten hozott határozatához képest a Szegedi Orvosegylet kedden tisztelgett dr. **Kelemen Béla** főispánnál a kórházépítés ügyében. A küldöttség szónoka, dr. **Wolff Ferenc** tisztí főorvos megköszönte a főispánnak a kórházépítés ügye iránt tanúsított meleg érdeklődését, sok fáradozását és kérte további támogatását. A főispán válasza a dolog egészen új fázisait tárta fel a nyilvánosság előtt. Az, hogy a tanács egyes tagjainak fölötte kevés érzékük van a közegészségügyi és szociálpolitikai intézmények létesítése iránt, nem új dolog. De új és meglehetősen bosszantó, hogy még mindig vannak, akik a régi kórház renoválásának idült eszméjével akarnak kísérletezni. Ez ellen tiltakozni kell, ezt a folyton bujkáló tervet, mely mindig felüti fejét, valahányszor nagy koncepciók stilszerű receptje szerint akarunk elkezdni dolgozni, egyszer már végleg le kell bontkóznunk. Annyival örvedetesebb a főispáni beszédnek az a része, amely szerint az állam az építési költségek háromnegyed részét adja, a városra tehát a költségek egynegyed részének előteremtése várna. Ilyen állami támogatás mellett nincs tépelődésnek, halogatásnak helye, a békeidőben megszavazott három millió koronát igenis fölemelheti a közgyűlés ötre, a város kitűnő üzletet csinált, ha a mai drága világban ilyen olcsón jut a **Korb Flóris** tervei alapján fellépítendő modern közkórházhoz. A főispán akciója mai beszédével bontakozott ki teljesen a nyilvánosság előtt. Reméljük, hogy az előkészítő munkálatok már folyamatban vannak és amilyen rövid idő alatt csak lehet, befejeződnek. A főispán mai beszéde ugyanis minden aggodalmat, mely komoly mérlegelésre számíthatott, eloszlatott. Itt most már tenni kell, még pedig gyorsan, okosan, haladéktalanul, az ügyhöz mért alaposággal és buzgalommal. Egyetlen helyes irányelv: ha nincsenek elháríthatatlan akadályok, a háború alatt, még az idén meg kell kezdeni az építkezést.

Kedden délután dr. **Kelemen Béla** főispánai tisztelgett a Szegedi Orvosegylet kül-

döttsége és ez alkalommal dr. **Wolff Ferenc** tisztí főorvos volt a küldöttség szónoka. Mindenekelőtt hálásan megköszönte a főorvos a főispánnak, hogy a régóta vajdó kórházügyet kezébe vette és annak olyan fordulatot adott, hogy az most már remélhetőleg felhárthatatlanul a megvalósulás felé halad. Örömmel tapasztalta az orvosegylet, amelynek tagjai a legnehezebb körülmények között is szeretettel és önfeláldozással végezték hivatásukat, hogy törekvésük a főispánnal megértésre és méltánylásra talált. A kórház hiánya oka nagyrészt annak is, hogy a közegészség megjavítására fordított nagy munka nem áll arányban az elért eredménnyel. Idézte dr. **Wolff** egyik kiváló magyar orvost: **Korányi Frigyes** mondását, aki azt állítja, hogy Magyarország közegészségügye elsősorban annak kórházügye.

— Az orvosegylet — folytatta a főorvos — tiltakozik ama felfogás ellen, hogy a megváltozott, illetőleg megdrágult viszonyok között eleítsék a **Korb Flóris** által készített kórházi terveket és helyette valami olcsóbb kiváltót válasszanak. Ezek a tervek, ameliert hogy egyáltalán nem fényűző építkezést céloznak, minden tekintetben megfelelnek a modern kórház igényeinek. Szerencsétlen gondolat lenne, holmi csekély, látszólagos megtakarítások kedvéért az eredeti tervektől eltekintve, olyan kórházat építeni, amely nem felel meg és utólag kétféle nagy költségekkel fejleszteni, alakítani.

— Kérjük tehát Méltóságodat, hogy a régi és egyéniségének teljes súlyával a **Korb Flóris**-tervezet változatlan megvalósítását szíveskedjék szorgalmazni. Kétséget nem szenved, hogy abban a szervezett, illetőleg újjászervezendő háborúban, amelyet a népegészségügy megvédése végett a betegségek ellen folytatnunk kell, a kórházügyre kiváló gondot kell fordítanunk.

— Most még nem tudjuk, hogy óhajunk megvalósítására milyen összeg fog állani rendelkezésünkre, azon reményünknek adok azonban kifejezést, hogy ez alkalommal a magas kormány nem azt az elvet fogja vallani, hogy az az olcsó, ami kevésbe kerül, mert ezen elv szerint, mint ahogy azt szomorú egészségügyi statisztikánk mutatja, közegészségünk a legdrágább, mert igaz, hogy kevés pénzbe kerül, de annál több életbe.

— Ha most igazán és komolyan akarunk, úgy érkezett az utolsó pillanat, hogy városunk egészségügyének rekonstrukcióját az új kórház létesítésével megalapozzuk. Ennek megvalósítása mindenekelőtt az állam feladata és éppen az állam érdekében. Méltó-

ságotól, mint a kormánynak hivatalos képviselőjétől várjuk ezen legszebb álmunk befejezését, odaadó bizalmunk és mély magyarázkodásunk mellett azon hő óhajunknak adunk kifejezést, hogy kezdeményezését a biztos siker fogja koronázni.

A tisztí főorvos a küldöttség helyeslése közben fejezte be szavait, amelyekre dr. **Kelemen Béla** főispán válaszolt. Szavaiból szilárd meggyőződés áradt. A következőket mondta:

— Nagyon köszönöm az Orvosegylet szíves figyelmét és abbéli elhatározását, hogy küldöttségileg történő megjelenésükkel engem megtiszteltek. Ha valamit, úgy azt találok természetesnek, hogy az orvosi kar támogatja oly irányu munkásságomat és törekvéseimet, hogy **Szeged város a higienia minden követelményeinek megfelelő modern közkórházzal bírjon.** Ugy látom, a legszerencsésebb időt választottam, hogy az állami kórház építésének ügyét a belügyi kormány elé terjesztettem. Mert ezzel, miként az eredmény mutatja, oly vágányra sikerült terelem az ügyet, amelyen a közkórház építése már a közel jövőben megkezdhető lesz.

— Elvégre az mindegy: a város anyagi hozzájárulásával épülő állami kórház vagy az állam **nagymérvű, tetemes hozzájárulásával** városi közkórház. Ugy vagyok értesölve, az államtól az építési költségek **kétharmadát** remélhetjük, már pedig a várostól az építési költség egyharmad részét az állam bizonyára akkor is meg kívánta volna, ha állami kórháznak építette volna fel.

— Örömmel értesítem a t. urakat, tegnap délelőtt a polgármester, a főjegyző és főszámvevő urakkal, délután pedig a város több vezető egyéniségével folytatott tanácskozásaim teljesen kielégítő eredményre vezettek. A tisztí karban, úgy látom, a főorvoson kívül a főszámvevő ur volt a legelkeszebb támogatója az én akciónak; a főszámvevő ur szaktudása, szigorú objektivitása és a modern városfejlesztés iránti érzéke előtt kalapot emelhetünk. Remélem, meglesz az egyhangú elhatározás a tegnap létrejött megállapodások mellett, mely szerint a város közönsége nemcsak eleget tesz a **Wekerle** kegyelmes ur leiratában foglaltaknak, nemcsak fentartja az évekkel ezelőtt hozott határozatát, de tekintettel az építkezési anyagokban beállott értékváltozásokra, a mostani drágaságra három millió korona helyett öt millió korona összeget fog felajánlani arra az esetre, ha a kórház a **Korb Flóris** tervek szerint épül föl. Megvagyok győződve, a polgármester urnak és a főjegyző urnak sikerül meggyőzni a tanács többi tagjait is annak az álláspontnak tarthatatlanságáról, hogy öfelségeik szegedi látogatásától elválasszuk a kórházépítés ügyét és többé nem vetik fel azt a szerencsétlen eszmét, hogy a régi kórház javítására költsünk egy vagy két milliót. Öt év alatt lenne a város költségvetésébe beállítva az öt millió korona kamatja, amely megterhelés a tíz milliós büdgenél bizonyára nem zavarja meg a város háztartásának egyensúlyát. Különben is a város tanácsának elsőbrendű feladata nincs, minthogy a közjövők felhalmozásáról pótdóemelés nélkül gondoskodjék; mert az bizonyos, főleg háború után fokozódni fognak a közszükségletek s azok kielégítéséről gondoskodni kell. Hogy egyebet ne említsek, a vízvezeték, csatornázás, tanyai vasút stb. építése létszükséglete a városnak s majd rájönni fognak, hogy a városi jövedelmek emelése céljából városi üzemek létesítésétől eltekinteni nem lehet. Ha a város pénzügyi viszonyai ilyen módon nyernek megoldást, nem lesz olyan komoly ember, aki azt a rémképet lás-